

EMANA JESUS

Matthew 1:18-25; 2:1-23; Luke 2:1-40

QYQHQ UKPEP-ŊKPQ 51

Eke Mkparawa

IKQ IBUOT: “Ubọñ enyene Abasi ke ata anyoñ. Emem onyuñ odu ke isoñ ke otu owo emi Enye enende iso ye mmọ” (Luke 2:14).

Etiñ Ntiñ-nnim Ikọ Ebaña Andinyaña

Mme anditiñ ntiñ-nnim ikọ ke Akani Ediomini ema ewet ini kiet mme eken ebaña Andinyaña emi edidide ndifak ikot Abasi nsio ke idiok-ŋkpọ ye ufin. Nnyin imeti nte Abasi okodohode Abraham, Isaac ye Jacob ete ke edito ke ubon mmọ kpukpru oruk ererimbot eyekut mfon; ndien enwọñ oro akanyan ubok owut Jesus. Edi mmọ ekedori enyin ke edidem isoñ eke edidahade ada ke otu mmọ, emi edifakde mmọ isio ke ufin mbon Rome. Mmọ ekedi mbuot-ekọñ emi mikekemeke ndinam akpan ŋkpọ ke mitoho unyime Andikara Rome, mmọ emi enye okonimde nte mme andikara. Ke Jerusalem, Herod ekedi Edidem emi akakarade ke ibuot ukara mbon Rome.

Isua ikie-inañ ema ebe toño nte akpatre ke otu mme anditiñ ntiñ-nnim ikọ akakpa; ndien ndusuk ini mme owo ema ekpa mba ndibet enyuñ eyik mme usen ufak mmọ eyededi.

Idighe kpukpru owo ke ini oro ekekeme ndikot nwed nte emi nnyin ikotde idahaemi, edi ekpere ndidi mme ewet-nwed (Scribe) ye mme Oku ke Itie-ukpono Abasi ikpọñ ekesikot Nwed Abasi; edi sia idiok-ŋkpọ okodude ke uwem mmọ, mmọ ikekemeke ndifiok akpanikọ ke ini mmọ ekotde. Ke ini utom Jesus, Enye ama odohọ mme ewet-nwed (Scribe) ye mme Pharisee ete eduñore Nwed Abasi ndifiok usuñ nte ekpenyenede nsinsi uwem ke esit, “ndien edi enye edi ntiense onọ Mi” (John 5:39). Edieke mmọ ekpekenyenede esit akpanikọ mmọ ekpefiok ete ke mme anditiñ ntiñ-nnim ikọ ke Akani Ediomini, eketiñ ŋkpọ ebaña Jesus, edi mmọ ikoyomke ndinim usuhore owo Nazareth ke akpanikọ.

Eke Mbon Nsuhoridem

Ntre ke ini mme angel ekesuande etop mmọ, “emem onyuñ odu ke isoñ, ke otu owo emi Enye enende iso ye mmọ,” mmọ ikeyarakede idem inọ mme oku ke Itie-ukpono Abasi, oro edi mme enyene edu ukpono Abasi edi eyarade enọ mme usuhore owo nte mme ekpeme-erọñ ke enyoñ Obot emi ekekpemedede erọñ mmọ ke okoneyo. Ke akpanikọ, ke esit mmọ, mmọ ekeyoyom ŋkpọ eto Abasi, ema enyuñ edu ke mbeñeidem ndibọ etop mme angel.

Ke ini mme ekpeme-erọñ ekeikutde akpa angel, ndik ama anam mmọ. Idighe kpukpru ini ke mme owo esikut mme angel. Ndusuk mmọ ema ekere ete ke mmimọ imọñ ikpaña. Edi angel ama odohọ mmọ ete ekufehe ndik: enye ama enyene eti mbuk ndinọ mmọ. Ke okoneyo oro, ke ekpri Obio Bethlehem, Nsek-eyen ama amana. Emi edidade idara isok kpukpru owo. Mme Jew ekedi mbuot-ekọñ, ntre mmọ ikoduhe ke inemesit; edi mbon efen emi ekefikde ema enyuñ edu ke ererimbot. Kpukpru mme idiok owo eyom idara erinyaña, edi Jesus ama awa inemesit Esie onọ, akpan-akpan mmọ emi mikemeke ndiñwam idem mmọ. Enye ama ama mmọ emi ekedude ke ufin emi ekenyuñ ekobide etem otọ kiet emi mikenyeneken idorenyin inem uwem; Enye ama ama ŋkpri nditọ emi ekenamde mkposọñ utom: Enye ama ama mme iban emi ekenamde utom nte ifin ke mme ufok mmọ. Jesus ekedi ye etop erinyaña Esie ndida mme owo nsin ke usuñ ata idaresit, onyuñ onwọñ nsinsi uwem onọ mmọ ke Heaven, ebiet eke ndiye ŋkpọ eyohode, ndien mfuhọ, iduqesit me eyet iduhe do.

Idara Eke Enyenede Kpukpru Owo

Mme owo edu emi eyomde nnyin inim ke akpanikọ ite ke Jesus ekedi ndinyaña ibat-ibat ndimek owo, mmọdo inaha nte mbio efen enwana ndida Heaven nnyene. Edi angel okodohọ ete ke Enye edida idara osok kpukpru owo. Ke ukperedem, Jesus ama odohọ ete “Koro Abasi akamama ererimbot ntem tutu Enye osio ikpọñ-ikpọñ Eyen emi Enye obonde onọ, man owo ekededi eke obuotde idem ye Enye okutak edi enyene nsinsi uwem” (John 3:16).

Udim Mme Angel

Ke ini akpa angel ama okonọ ntọt abaña ebiet emi Edisana Nsek-Eyen akamanade ye nte ewañde Enye ke ofon, ediwak angel efen ema esuhore edi enyuñ efiori ete, “Ubọñ enyene Abasi ke ata anyoñ, emem onyuñ odu ke isoñ ke otu owo emi Enye enende iso ye mmọ.” Etie nte ofuri enyoñ okoyohọ ye udim mme angel, emi etorode Abasi. Abasi ama onọ ikpọñ Eyen Esie ete ediduñ ye owo ke isoñ, ndien ke akpatre, akpa, man afak mmọ; ndien mme angel emi ekefiokde Enye ke Heaven ema edara emana Esie ke ererimbot.

Mme ekpeme-erọñ ema enim etop mme angel ke akpanikọ, enyuñ esosop eka ndiyom nsek-eyen Christ. Mmọ ema ekut Enye kpa nte angel okodohode ndien efiak enyoñ ye idaresit ukem-ukem nte owo ekededi emi

etienede Jesus onyũn onimde Enye ke akpanikọ. Jesus ototim ada idaresit oro mme angel eketiĩde ebaña ọsọk owo ekedede emi onimde Enye ke akpanikọ.

Mme Ọfiọk-Ẹkpọ-Owo Emi Eketode Edem Usiaha-Utin Edi

Mbon efen ńko ema ekop ebaña eridi Jesus. Mme ọfiọk-ẹkpọ owo ema edu ke edem usiaha-utin emi ekeyomde Andinyaña, ndien mmọ ema ekpeme ikpa-enyọń ndikut idiọńọ mbaña ini eridi Esie. Ke okoneyo kiet mmọ ema ekut utibe ntantaọfiọń utọ emi akananam mmọ mikwe. Idem akakpa mmọ didie ke ini mmọ ekekutde idiọńọ oro! Mmọ ema enim ke akpanikọ ete ke emi owut ete ke Jesus edi ke ererimbot, ntre ke mmọ etọńọ anyan isañ eka ke Jerusalem. Nnyin isikut mmọ ke ndise nte ndidem ita emi ekewatde ke enań eto ke edem usiaha-utin, okposuk nte Ẹwẹd Abasi mitińke ete ke mmọ ekedi owo ita enyũn ewat eke enań.

Mme ọfiọk-ẹkpọ owo ekekere ete edieke obufa Edidem edide, Enye edimana ke ufọk Edidem; edi ke mmọ ema eketiń enọ Herod ebaña utibe-ẹkpọ emi mmọ ekekutde ke ikpa-enyọń ye se enye akadade ọnọ, idem ama akpa Herod. Baba owo kiet emi ekedide adia akpa ikamanake ke ufọk esie. Enye ama efehe ndik ete ke ndusuk owo efen ekeme ndida itie ubọń imọ ke ntre enye ama okot kpukpru mme ewet-ẹwẹd (Scribe) ye Pharisee obup me mmọ efiọk ebaña Edidem emi ekeńwọńode. Ikọsọńke mmọ idem ndifiọk mbaña mbuk emana Christ. Nte kpukpru mme anditiń ntiń-nnim ikọ ikewetke ibaña akwa Andifak emi? Mme ewet-ẹwẹd (Scribe) ye Pharisee ema efiak edi ye etop ete ke Christ akana nte amana ke ekpri obio Bethlehem ke Judea, usuhọre ebiet; mmọ enyũn edọhọ ete ke Enye edito ke ubon Judah. Mmọ ema efiọk Ikọ Abasi, edi esit mmọ otim ọsọń tutu mmọ ikemeke ndifiọk Jesus ke ini mmọ ekekutde Enye.

Herod ama anam nte ẹkpọ eke enye akamade obufa Nsek-Eyen emi; ama onyũn ọdọń mme ọfiọk-ẹkpọ owo ete eka ke Bethlehem ekeyom Enye, enyũn efiak editiń se mmọ ekutde enọ imọ. Esit ekenem mme ọfiọk-ẹkpọ owo didie ke ini mmọ ekefiakde etọńọ isañ enyũn ekutde nte ntantaọfiọń osuk adade mmọ usuń! Mmọ ema etiene enye tutu edisim ebiet emi Edisana Nsek-Eyen akanade.

Ndusuk, idahaemi Mary ye Joseph ema enyene itie ke ufọk, edi mmọ ekesuk edu ke Bethlehem. Nnyin imọfiọk ite mmọ ikotoho ke Bethlehem, edi mmọ ekeka do ndikpe utomo; Jesus akamana ke ini mmọ ekedude do man Ikọ Abasi osu nte eketiĩde ntiń-nnim ikọ ebaña Bethlehem. “Edi owo eyeto fi ke esit onọ mi, eke edidide Andikara ke Israel” (Micah 5:2). Ikọ Abasi enyene ndisu nte ewetde okposuk edi nte andikara okonimde ewuhọ ete ofuri ererimbot ekpe utomo man oto do Ikọ Abasi edu ke ebiet emi Ikọ Abasi ọdọhọde ete mmọ edu.

Mmọ emi eketode Edem Usiaha–utin ema eda nsọń-urua enọ esọk Jesus, ndiwut ima eke mmọ ekenyenede enọ Enye. Ke ini imade Jesus ke ofuri esit, iyeda mme nsọń-urua enọ isọk Enye ńko. Nnyin iyenem esit ndinọ Enye uwem nnyin, nnyũn ẹkwọ itoro kpukpru ini nnọ Enye, nnyũn ntiń nnọ Enye nte imade Enye. Nnyin inọ Enye ọyọhọ mbak duop ye enọ ima esit ke okuk inyũn inam utom Esie ke ofuri esit.

Mme ọfiọk-ẹkpọ owo ikafiakke aba iketiń inọ Herod ite ke ima ikut Nsek-Eyen Jesus. Abasi ama asian mmọ ke ndap ete ekufiak aba etiene Herod. Esit ama ayat Herod ke ini enye okokutde ete ke mmọ ikabatke enye ke ẹkpọ. Enye ama onim ke akpanikọ ete ke owo amana emi ediyomde ndida ubọń imọ. Ke ntre enye ama ọnọ uyo ete ewot kpukpru ẹkpri nditọ emi mikesimke isua iba. Enye ekekere ete ke edinam ntem, imọ iyesobo enye emi ekpedide edidem.

Edi Abasi ama otim ekpeme Udeme Esie. Enye ama ọfiọk se Herod akaduaakde ndinam. Abasi ama ọdọhọ Joseph ada Nsek Eyen emi ye eka esie aka ke Egypt onyũn ọsuhọ do tutu Enye ọdọhọ mmọ enyọńọ. Emi ńko ama anam ntiń-nnim ikọ emi eketiĩde ete “Mokot Eyen mi ọwọrọ ke Egypt” osu. Emi okosu ke ini Abasi okokotde Joseph afiak ọnyọń Nazareth.

Edida Jesus Ẹka Ke Itie-Ukpono Abasi

Ke ini Jesus okosimde usen itiaita, ema eda Enye eka ke Itie-Ukpono Abasi man eyak Enye enọ Ọbọń, koro ibet ekekpep ete enyene ndiyak akpa eyen nnọ Abasi. Uwa ekenyene nditiene edinam oro adaña nte ufọk enyenede ukeme. Ete ye Eka Jesus ekedi ubuene, ke ntre mmọ ekekeme ndinọ ẹkpri ibiom iba. Edi se utọ akwa edidiọń emi okofukde kpukpru owo ke Itie-Ukpono Abasi ke ini ekedade Edisana Nsek-Eyen eduk!

Spirit Abasi ama ada Simeon, edisana owo Abasi usuń ndidu ke edinam emi. Esit ekenem enye didie ke ini enye emende Edisana Nsek-Eyen emi, okonyũn ọdiọńode Enye nte Eyen Abasi! Enye ama ebet utọ ifet emi ke ediwak isua, Spirit ama onyũn eteme enye ete ke enye idikwe mkpa tutu enye okut Jesus. Simeon ama etiń ntiń-nnim ikọ abaña Jesus ete ke Enye edidi uńwana eke ediyararede ẹkpọ ọnọ mme Idut, emi ekedi esen etop ke utọń mme Jew emi ekekere ete ke mmimọ ikpọń idi ikọ Abasi.

Anna, anditiń ntiń-nnim ikọ ańwan, ama oduk edi ke ini edinam emi onyũn ooro Abasi. Esit esie ama ọyọhọ ye idara tutu enye ọdọhọ ete yak kpukpru mmọ oro ekeyomde Christ edi koro Andifak Israel oro eketiĩde ebaña ke anyan ini ama edimana ndien. Mmọ ema enọ Abasi ubọń koro ekebatde mmọ nte mmọ emi edotde ndikut erinyaña Esie.

Andifak Owo Emi Otode Abasi

Jesus, Eyen Abasi ama ada erinyaña ọsọk kpukpru mmọ oro enimde Enye ke akpanikọ. Anditiñ ntiñ-nnim ikọ ama ọdọhọ ete ke eyekot Enye Emmanuel; emi ọwọrọde ete, “Abasi kododu ye nnyin.” Enye ama okpon akan eti owo, akwa andikpep emi owutde nnyin usuñ uwem; Enye ekedi Abasi emi akayararede Idemesie ke obukidem (1 Nwede Timothy 3:16), Edisana Eyen Abasi, Emi ekedide edikpa man eyet mme idiok-ńkpọ nnyin efep oto ke ediduok Iyip Esie.

MME MBUME

- 1 Mme angel ekenọ mme anie etop emana Jesus?
- 2 Mme anie efen ekekop, mmọ ekenyũ enam didie efiok ete ke Jesus ama amana?
- 3 Anie ekedi Jesus? Nso idi ntak emi Enye ekedide ke ererimbot?
- 4 Mme ekpeme-erọn ekekut Jesus ke mmọn? Ndidem edem usiaha-utin ekekut Enye ke mmọn?
- 5 Nte mme ewet-ńwede (Scribe) ye Pharisee ema efiok baba ńkpọ kiet ebaña emana Christ? Mmọ ekenam didie efiok?